ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 2
ЗАСТОСУВАННЯ ПРИЙОМІВ, КОЛЬОРІВ, ШРИФТІВ І СТИЛЮ В КОМПОЗИЦІЇ

МЕТА:
навчитися застосовувати композиційні прийоми;
навчитися підбирати кольорову гаму та шрифтове оформлення композиції;

Час виконання: 2 тижні.

ЗАВДАННЯ 1

Проаналізувати композицію № 1 (з лабораторної роботи № 1) на предмет застосування композиційних прийомів.

1.1. Проаналізувати композицію № 1 (з лабораторної роботи № 1) з метою виявлення в ній відносин контрасту (контрасту кольору, форми та розмірів). У разі відсутності таких відносин, додати їх до композиції.

У звіті описати, які елементи композиції № 1 пов'язані відношенням контрасту.

1.2. Проаналізувати та описати *у звіті*, які прийоми передачі простору були використані в композиції № 1. Якщо такі прийоми не були використані, потрібно застосувати їх з метою надання композиції глибини та відчуття простору. Повинно бути використано принаймні два таких прийоми.

1.3. Проаналізувати композицію № 1 та визначити, яка властивість у ній домінує — статичність або динамічність (зазначити це *у звіті*). Змінити характеристики композиції № 1 у бік посилення статики або динаміки, на власний розсуд. *У звіті* описати, які прийоми посилення статичності чи динамічності були використані.

1.4. Проаналізувати композицію № 1 і визначити, яка властивість у ній виражена – замкнутість або відкритість (зазначити це *у звіті*). Змінити характеристики композиції № 1 у бік посилення замкнутості або відкритості, на власний розсуд. *У звіті* описати, які прийоми посилення замкнутості чи відкритості були використані.

ЗАВДАННЯ 2

Із заданих геометричних фігур (за варіантами з лабораторної роботи № 1) створити дві композиції – статичну та динамічну. Композиції потрібно створити у редакторі Figma.

Для посилення враження статичності чи динамічності можна змінювати розміри фігур, їх пропорції, колір та розташування на аркуші.

У звіті описати, які прийоми посилення враження статичності та динамічності були використані у композиціях.

ЗАВДАННЯ 3

1. У Figma створити стилізоване зображення одного чи декількох живих істот (людей, тварин, рослин) чи предметів із використанням одного зі стильових напрямів українського народного мистецтва.

Варіанти стильових напрямів українського народного мистецтва:

- бубнівський розпис,
- косівський розпис,
- самчиківський розпис,
- борщівська вишивка,
- кролевецький рушник,
- наддніпрянська вишівка,
- гуцульські килими,
- подільські килими,
- інше (за узгодженням із викладачем).

Описання зазначених стильових напрямів наведено у додатку А.

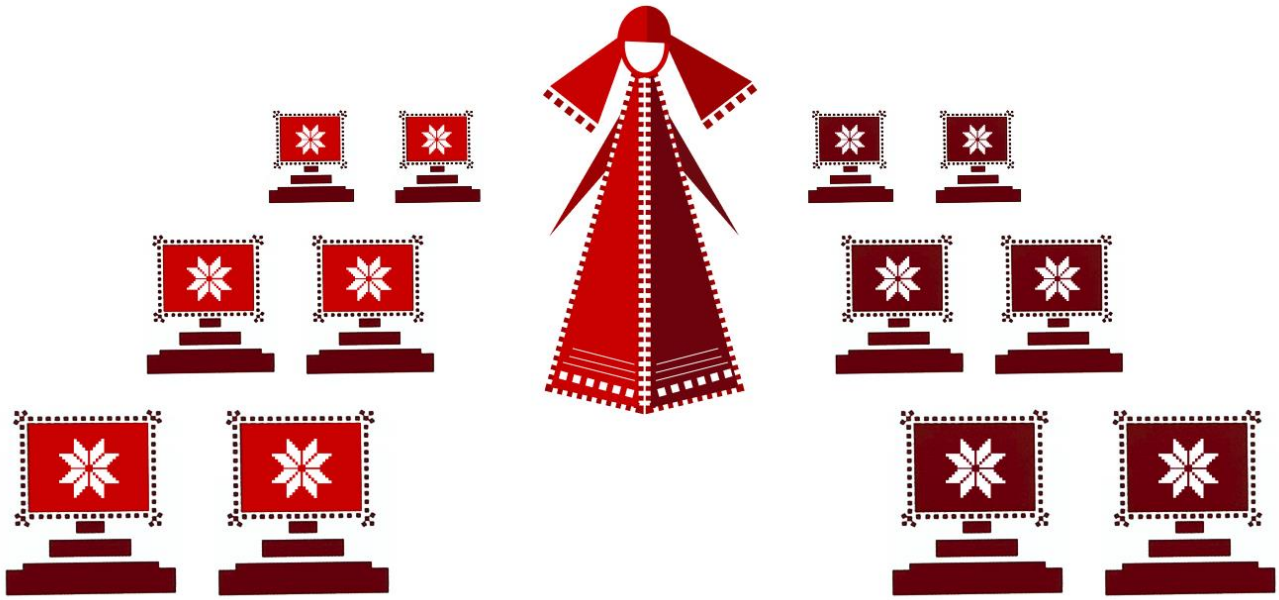

Рис. 1. Приклад композиції зі стилізованими зображеннями:
ОЦ у стилі кролевецького рушника

Основні ознаки застосованого стильового напряму наведіть у *звіті* (бажано використати додаткові джерела з інтернету).

Формат композиції – А3, 300 dpi.

Додаткове завдання (не обов'язкове): помістити стилізоване зображення на вибраний фотофон.

2. У Figma Розробити орнаментальну комбінацію у вигляді метричного або ритмічного ряду з 8 або більше створених стилізованих зображень.

Приклади – у додатку Б.

ЗАВДАННЯ 4

У Figma розробити графічне оформлення стаканчика для вигаданого напою «Еліксир», яке буде передавати покупцям невербальну інформацію про характеристики напою.

Композиція має містити *абстрактні* зображення, а також назву напою («Еліксир»). Невербальну інформацію про характеристики напою потрібно передати за допомогою кольорової гами, ліній, фігур та шрифтових знаків. Потрібно використати усі можливі прийоми для передання заданих вражень.

У *звіті* обґрунтувати створену композицію.

Значення характеристик напою задаються за варіантами:

Варіант	Характеристики напою	
	характеристика 1	характеристика 2
1	легкий (некалорійний)	заспокійливий
2	легкий (некалорійний)	такий, шо бадьорить, активізує
3	ситний	заспокійливий
4	ситний	такий, шо бадьорить, активізує
5	легкий (некалорійний)	солодкий
6	легкий (некалорійний)	несолодкий (гіркий, кислий)
7	ситний	солодкий
8	ситний	несолодкий (гіркий, кислий)
9	легкий (некалорійний)	теплий
10	легкий (некалорійний)	холодний
11	ситний	теплий
12	ситний	холодний
13	для дорослих	солодкий
14	для дорослих	несолодкий (гіркий, кислий)
15	для дорослих	теплий
16	для дорослих	холодний
17	для дорослих	заспокійливий
18	для дорослих	такий, шо бадьорить, активізує
19	теплий	заспокійливий
20	холодний	заспокійливий
21	теплий	такий, шо бадьорить, активізує
22	холодний	такий, шо бадьорить, активізує

ЗАВДАННЯ 5

Додати у композицію № 1 (з лабораторної роботи № 1) назву свята.

Додаток А

Графічний дизайн з українським обличчям, Наталя Удріс-Бородавко

1. Стилістика розпису косівської мальованої кераміки. Виходячи з попереднього узагальнення візуальних характеристик цього розпису, в зображенні варто застосувати широку напівпрозору з імітацією акварелі пляму без контуру зелених відтінків, менші за розміром та менш прозорі плями жовто-пісочних відтінків (вохра) і чітку тонку лінію коричневого кольору для контурів та дрібних деталей. Графічні прийоми можуть бути різними – тут дизайнер проявляє свою креативність, художню майстерність, індивідуальне бачення. Не варто забувати про ознаки наївного мистецтва в цьому розписі. Але головне – накладати ці стилістичні обмеження на сучасне бачення. При цьому можна застосувати простий прийом – взяти за основу стилізацію, створену на першому етапі і виконати її графічною манерою цього розпису. Пам'ятаймо, що ми не робимо імітацію косівського розпису. Ми створюємо сучасний продукт в стилістиці народного розпису. Це різні речі!

Жодного з наведених прикладів стилізованих рослинних елементів ми не побачимо на косівській кераміці, тому що це – абсолютно новий авторський продукт. Можливі деякі схожості, але пряме запозичення елементів – відсутнє. Це суттєвий базовий принцип.

2. В стилістиці бубнівського розпису контури зображуваних елементів можна утворювати за допомогою мазків. Вони повинні бути тоненькими. Краще уникати зафарбування великих однорідних площин, оскільки це не притаманно розпису. За необхідності створення великого за розміром елементу можна зробити мазочками, що знаходяться поруч, але не накладаються один на один. Також не можна забувати про крапочки – вони можуть бути додатково над основними лініями, або заповнювати собою певні площини. Загалом стилізоване зображення може нагадувати «мереживо», при цьому важливо пам'ятати про цілісність зображення та відкидати зайве. Для відтворення колірної гами і важливого її елементу (помаранчево-коричневий фон) не обов'язково використовувати в композиції весь фон такого кольору. Можна вводити в зображення колірні плашки окремих частин, залишаючи при цьому фон білим чи іншого кольору.

3. Стилістика самчиківського розпису передбачає стилізацію за допомогою розбивки основних елементів на пошарові частини – найменша внутрішня, середня та найбільша зовнішня. Не обов'язково їх повинно бути три – можна дві, або чотири, або п'ять. Це може бути схожим на розріз цибулі або полум'я. Можна також розділити весь елемент навпіл за середньою лінією – тоді може утворитися чотири або шість складових. Сусідні частини повинні бути контрастними і за кольором, і за тоном. Елементи гнучкі завдяки тому, що їхні головні вісі закручуються. Контури не використовуються. Колірна гама різнобарвна та насичена.

4. Стилістика кролевецького тканого рушника. За аналогією попередньої стилізації ми базуємося на його головних візуальних ознаках. Стилізований рослинний елемент повинен утворюватися геометричними формами, які притаманні орнаментиці рушника. Елементи утворюються, наприклад, такими варіантами: нижня горизонтальна лінія, дві бокові вертикальні, згори можуть бути похилі – одна або дві, що утворюють «дах»; нижня і верхня горизонтальні, бокові – похилі. У стилізованому зображенні не можна використати, наприклад, паралелограм, що повернутий під певним кутом. Треба, щоб дві його лінії були виключно горизонтальні. Це суттєві дрібниці, дотримання яких забезпечує стильову цілісність. У стилістиці кролевецького рушника похилі напрями візуально утворюються маленькими «сходинками», що також обумовлено особливостями ткацтва. Тому цей нюанс треба врахувати і не зображувати похилий напрям просто лінією. Її треба обіграти «піксельним» контуром, але не дуже дрібно, щоб не було схожости з вишивкою «хрестиком». Колірна гама у стилізованих зображення – поєднання білого і темно-червоного кольорів. В деяких випадках можна замість чисто білого використати світло-бежевий – колір натурального полотна.

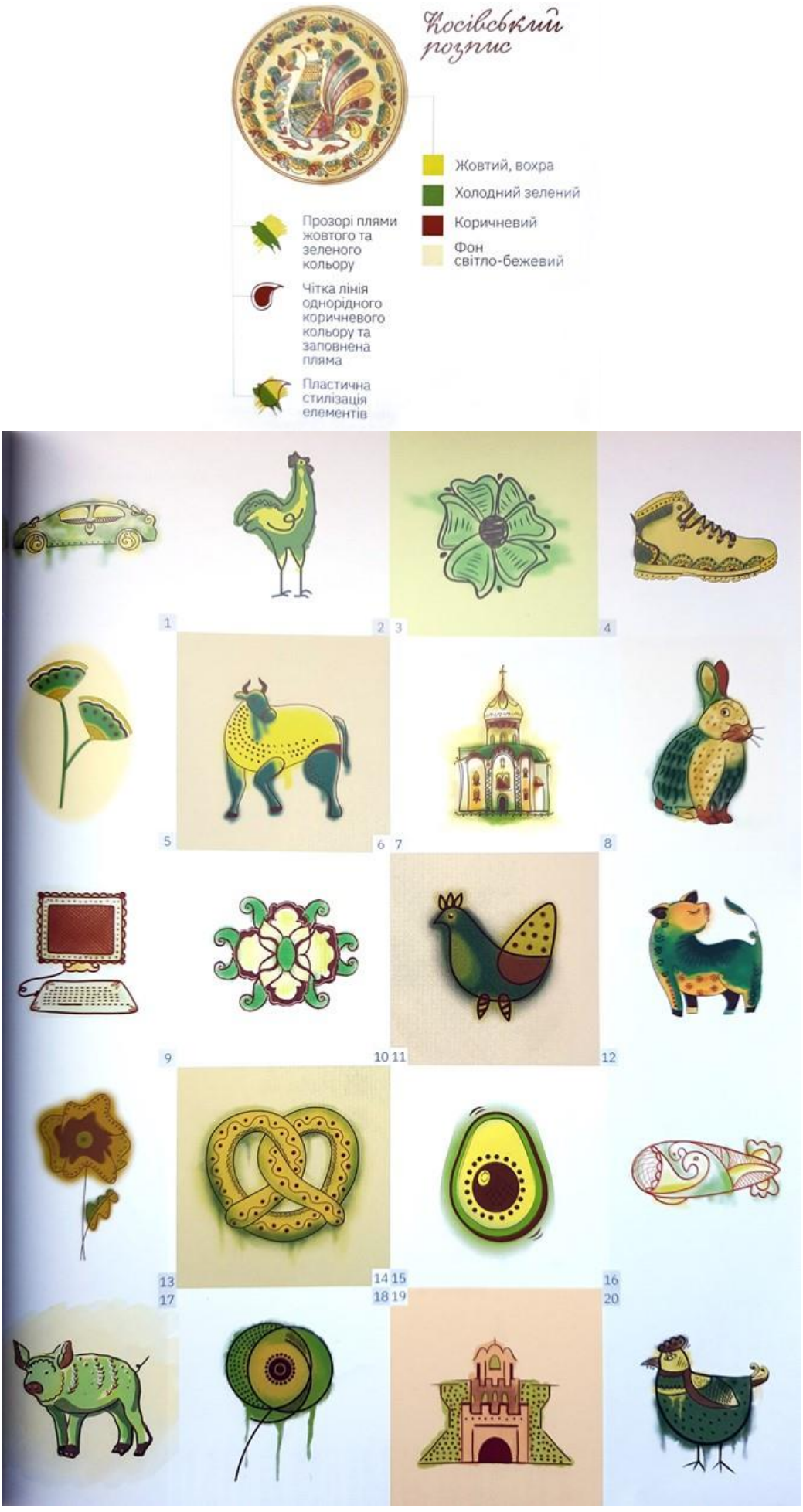
5. Далі експериментуємо зі стилістикою наддніпрянського рушника. Його колірна гама збігається з попередньою стилістикою – білий та червоний. Проте, унікальність цієї графічної системи у формах і текстурних заповненнях зображуваних квітів. Вони носять дещо наївний графічний характер, а вишивка як засіб створення декору рушника додає їм творчости і своєрідної спонтанности лініям і плямам. Кожна квіточка рослинного орнаменту має свою унікальну форму і внутрішнє графічне заповнення. Загальна їхня форма має «кривенький» зовнішній контур.

6. Стилістика гуцульського ткацтва та різьблення ґрунтується на основній формі – ромбі або видовженому ромбі (в якому посередині можна знайти квадрат чи прямокутник). Також важливим елементом є смуги – ними можна урізноманітніти площини, які утворюються спрощеними формами. Смуги різні за шириною з контрастним чередуванням кольору і тону. Також важливою складовою стилізації є зигзагоподібні і зубчаті елементи.

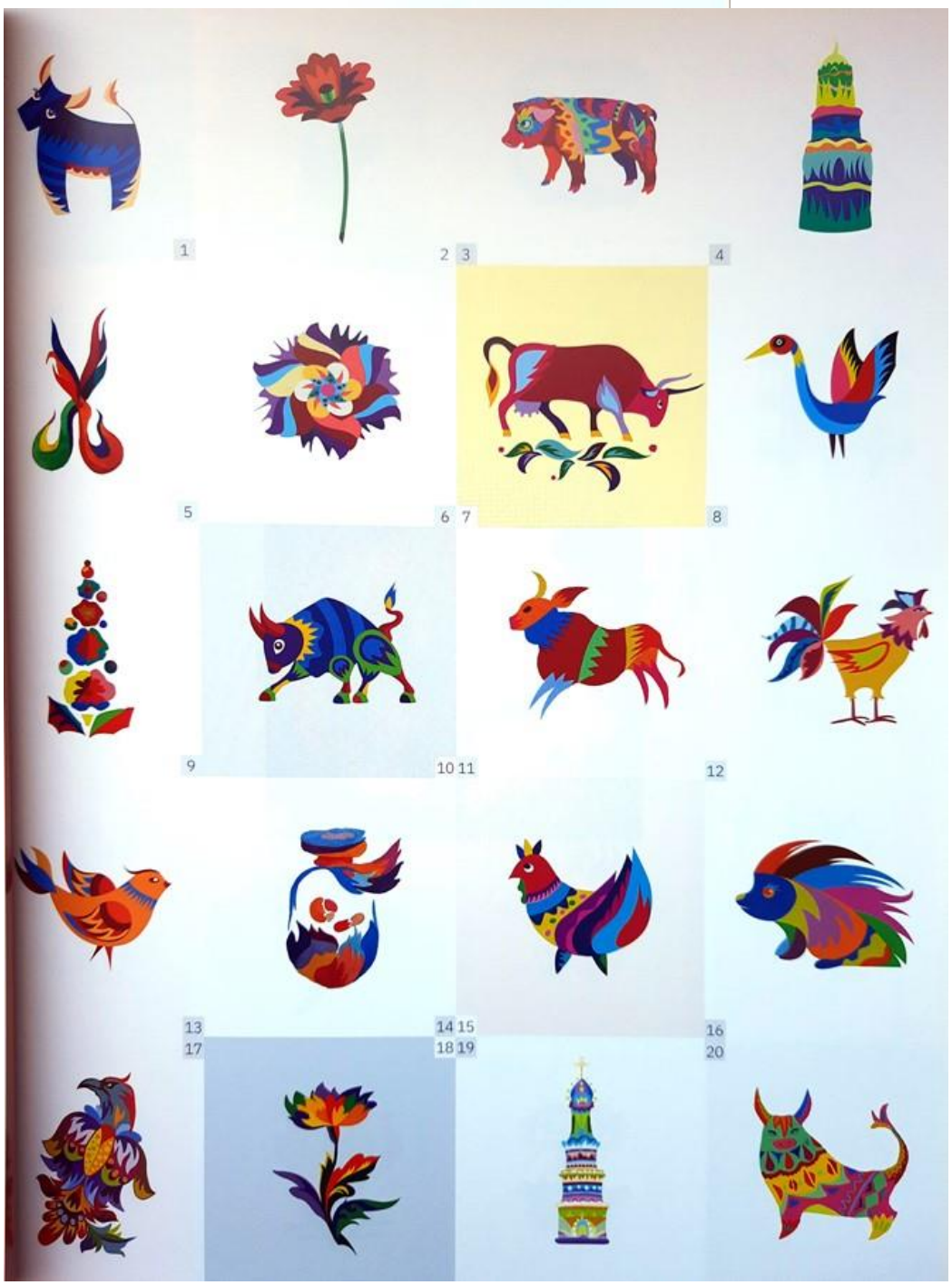
Аналогічно можна працювати з іншими видами народної творчості, описаними нами у попередній частині. Головне – виявити графічні ознаки та визначитися, за допомогою яких інструментів в графічних редакторах відтворити їх сучасною художньої мовою. Важливою компонентою процесу стилізації є власний талант та напрацьований художній почерк дизайнера. Саме нашарування вказаних рекомендацій на індивідуальний стиль дизайнера-графіка дозволяє створити унікальний графічний продукт.

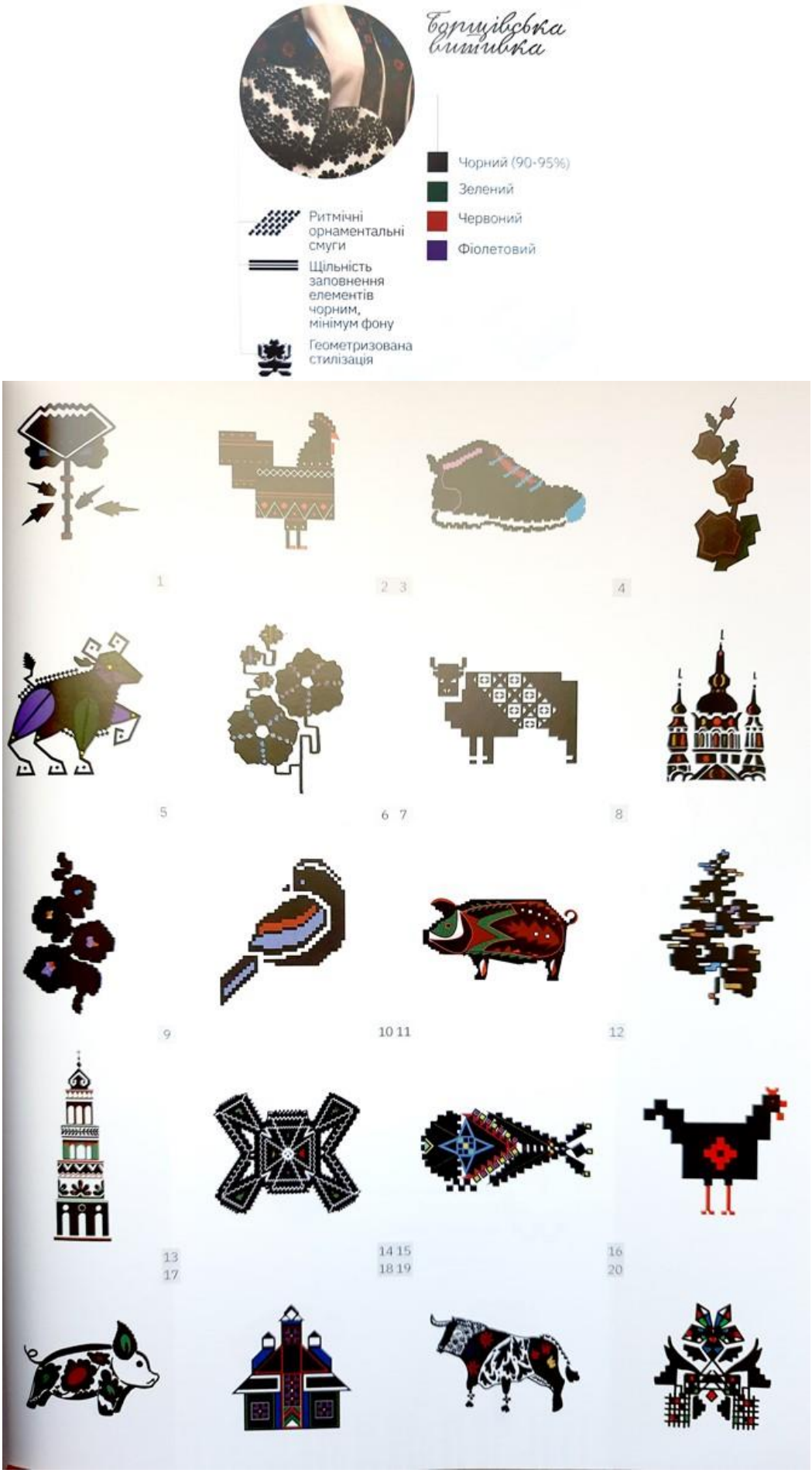

Бубнівський розпис
Білий
Зелений
Коричневий
Фон червона вохра
Крапка, «листячко»
Прямі та хвилясті лінії
Ефект техніки ріжкування та фляндрівки

1
2 3
4
5
6 7
8
9
10 11
12
13
14 15
18 19
16
17
20

Косівський розпис
Жовтий, вохра
Холодний зелений
Коричневий
Фон світло-бежевий
Прозорі плями жовтого та зеленого кольору
Чітка лінія однорідного коричневого кольору та заповнена пляма
Пластична стилізація елементів

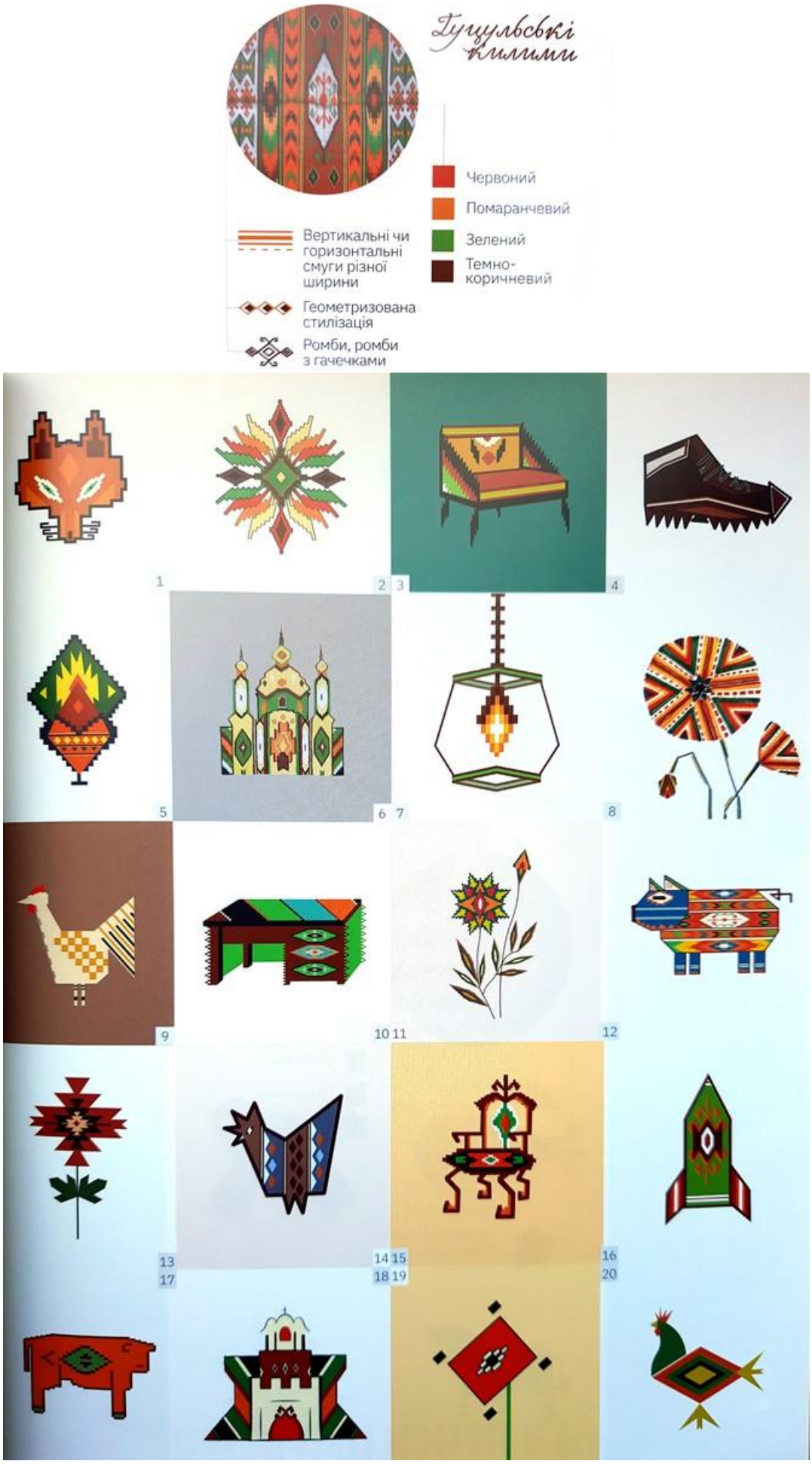

Самчиківський розпис
Білий фон
Червоний
Синій
Зелений
Жовтий
Фіолетовий
Рожевий
Зубчасте моделювання форми (полум'я)
Кількашарове заповнення різними кольорами
Контраст сусідніх площин за кольором і тоном

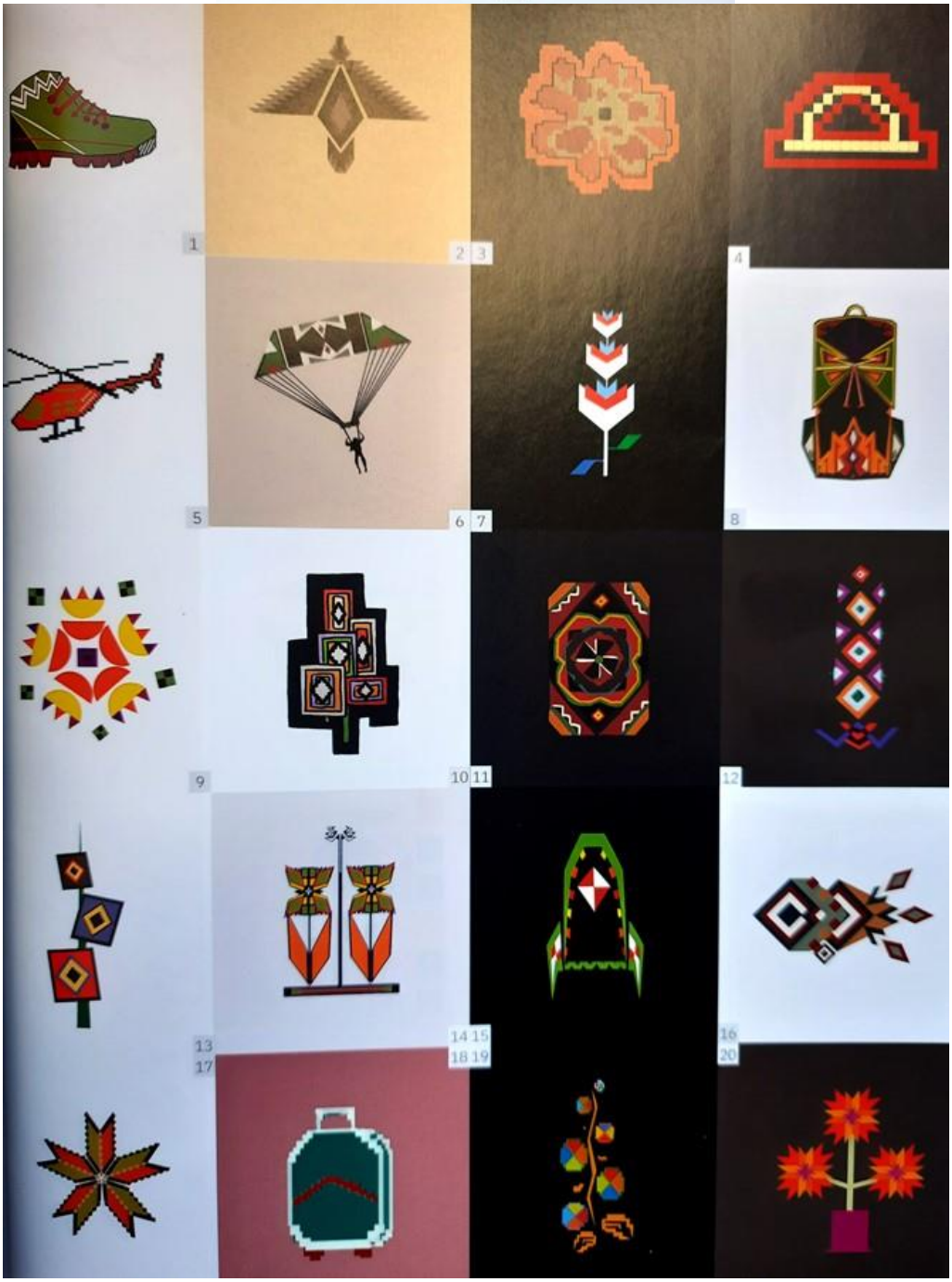

Борщівська вишивка
Чорний (90-95%)
Зелений
Червоний
Фіолетовий
Ритмічні орнаментальні смуги
Щільність заповнення елементів чорним, мінімум фону
Геометризована стилізація
1
2 3
4
5
6 7
8
9
10 11
12
13
17
14 15
18 19
16
20

Пролевецький рушник
Білий (молочний)
Темно-червоний
Ромб, паралелограми, трикутники в основі елементів
Горизонтальні смуги орнаментального заповнення
Мінімалістична геометризована стилізація
1
2 3
4
5
6 7
8
9
10 11
12
13
17
14 15
18 19
16
20

Наддніпрянська вишивка
Білий
Червоний
Темно-коричневий (іноді, у невеликій кількості)
Контурне зображення об'єктів
Текстурне заповнення замкненої контурної форми
Пластична стилізація елементів
1
2 3
4
5
6 7
8
9
10 11
12
13
17
14 15
18 19
16
20

Гуцульські килими
Червоний
Помаранчевий
Зелений
Темно-коричневий
Вертикальні чи горизонтальні смуги різної ширини
Геометризована стилізація
Ромби, ромби з гачечками

Подільські килими
Відтінки вохри
Цегляний
Пастельні синій
Холодний червоний
Зелений
Коричневий
Сірий
Геометричні форми
Щільне орнаментальне заповнення
Темний фон

Додаток Б

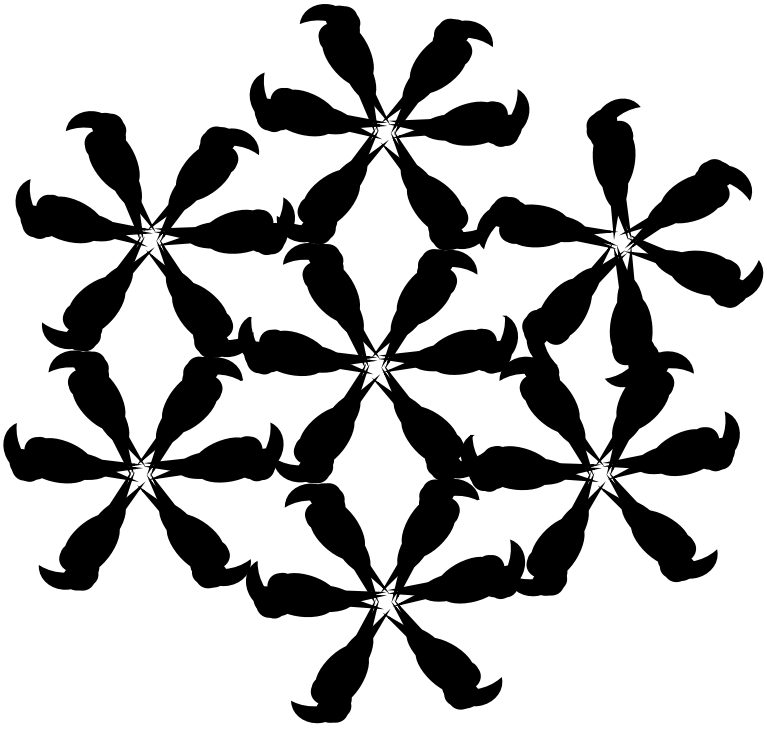

Рис. Б.1. Метрична повторюваність (автор – студентка Тимченко Вікторія)

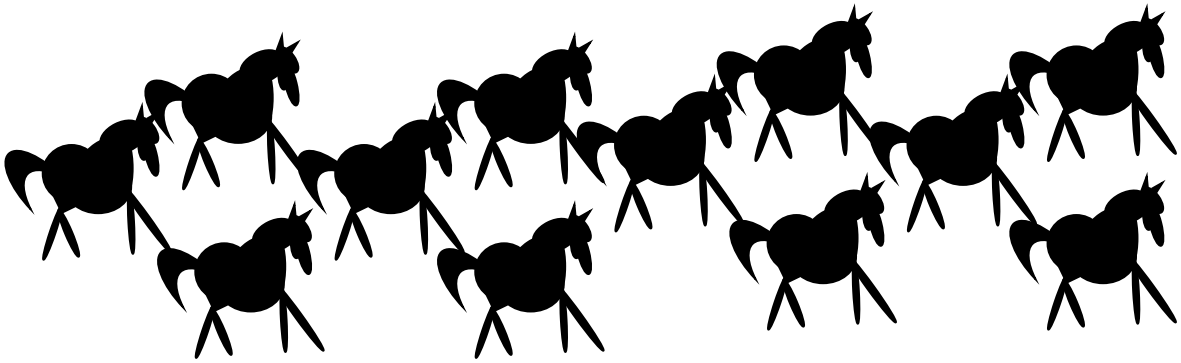

Рис. Б.2. Метрична повторюваність (автор – студентка Ворона Людмила)

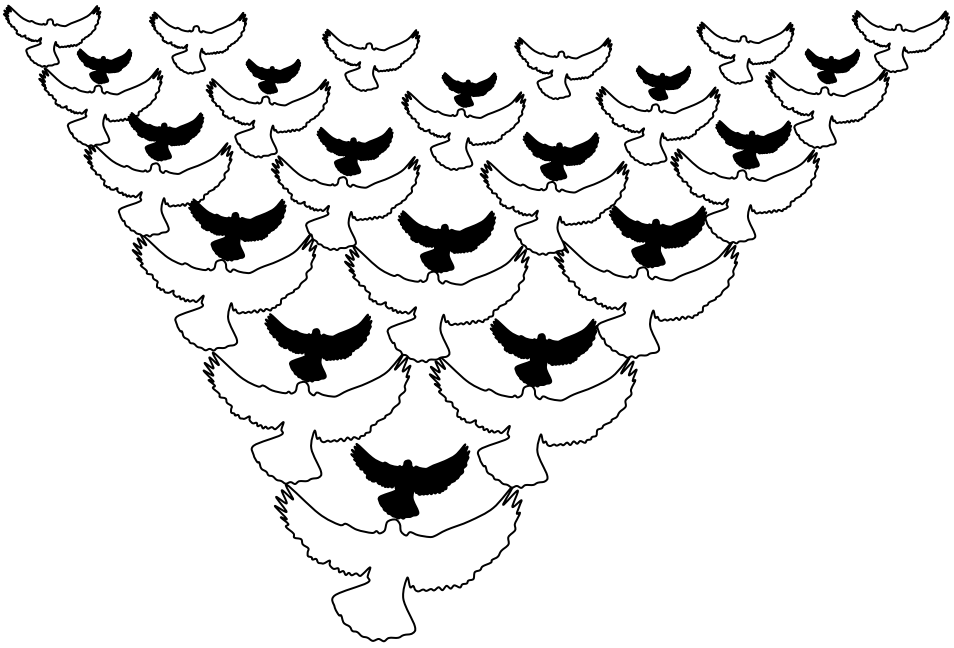

Рис. Б.3. Ритмічний ряд (автор – студент Годій Тарас)

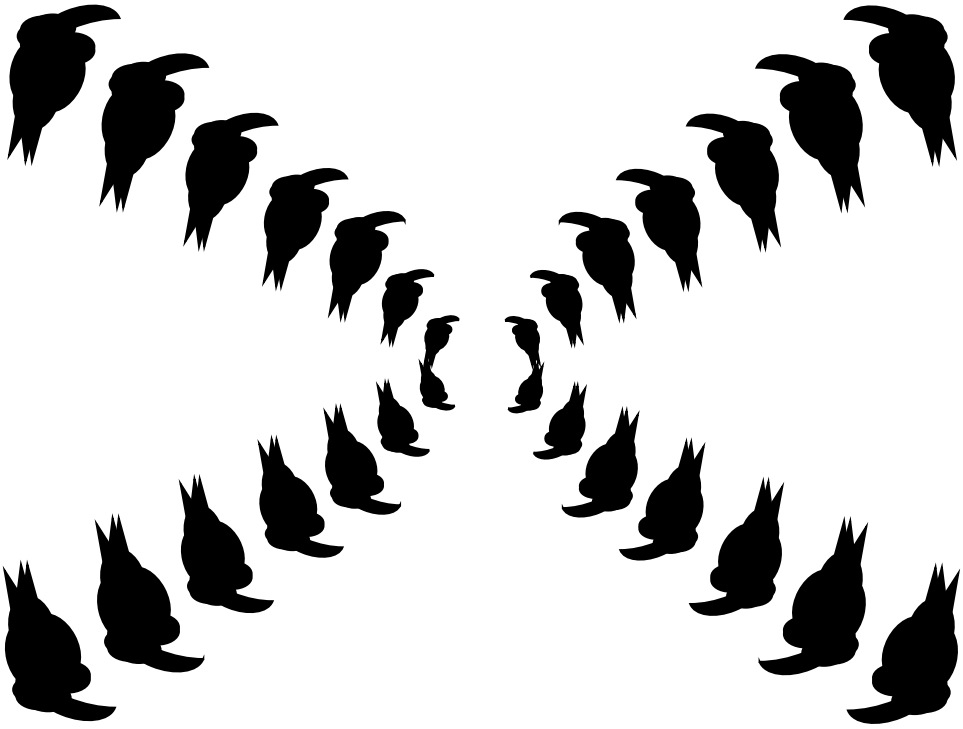

Рис. Б.4. Ритмічний ряд (автор – студентка Тимченко Вікторія)